

РЕШЕНИЕ

№ 2631

гр. София, 19.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65
състав**, в публично заседание на 20.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **8543** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл.68, ал.6 от Закона за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/.

Образувано е по жалба на Д. И. Б. от [населено място] срещу Заповед № 3286з-2457/11.07.2023г., издадена от директора на Главна дирекция „Национална полиция“ при Министерството на вътрешните работи (МВР), с която, на основание чл. 21, ал.1 от Наредбата за реда за извършване и снемане на полицейска регистрация, приета с ПМС № 191/22.07.2015г., е отказано снемането на полицейски регистрации № 6011 от 30.10.2005г., извършена в РУ Д. – ОДМВР К..

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на заповедта поради противоречие с материалноправните разпоредби и несъответствие с целта на закона - основания за оспорване съгласно чл. 146, т.4 и т.5 от АПК. Жалбоподателката твърди, че обжалваният административен акт е в противоречие с правото на Европейския съюз – Директива (ЕС) № 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година и моли да бъде отменен. Претендира присъждане на направените в производството разноски.

Ответникът, директорът на Главна дирекция „Национална полиция“ (ГДНП) при Министерството на вътрешните работи, изпраща административната преписка по издаване на оспорваната заповед. В писмени бележки (л.76 и сл. от делото) е изразено становище за неоснователност на жалбата и законосъобразност на заповедта. Моли обжалването да бъде отхвърлено. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Прокурор от Софийска градска прокуратура не участва при разглеждане на делото. Административен съд София-град, след като обсъди становищата на страните и доказателствата по делото, направи проверка на основание чл. 168, ал. 1 от АПК на законосъобразността на оспорения административен акт и на посочените в жалбата основания, приема за установено следното:

От събраните доказателства се установява, а и не е спорно между страните, че във връзка със заявителски материал (ЗМ) № 621/ 29.10.2005г. по описа на РУ – Д. за извършено престъпление по чл. 354а, ал.1 от НК на Д. И. Б. е извършена полицейска регистрация № 6011 на 30.10.2005г. на РУ Д.. Със споразумение № 54/16.11.2006г., одобрено в протокол от 16.11.2006г. по нохд №893/2006г. на Кюстендилския окръжен, Д. И. Б. се е признала за виновна и ѝ е наложено наказание 2 година и 10 месеца лишаване от свобода, като изпълнението е отложено на основание чл.66, ал.1 НК за срок от три години.

Административното производство по издаване на оспорваната заповед е започнало с искане рег. № 277000-7498/23.05.2023г. по описа на ОДМВР – К. (л. 13 от делото), подадено от Д. И. Б. до директора на ОДМВР – К. за снемане на полицейската ѝ регистрация. В искането е посочено, че в продължение на 17 години – от 2006 г. не е осъждана и няма криминални прояви, а към момента на извършване на деянието е била едва на 19 години. Твърди, че през тези 17 години без основание е притеснявана от органите на МВР при проверки, поради наличието на регистрация. Регистрацията ѝ пречи да започне всякаква работа. Заявява, че извършената на млада възраст полицейска регистрация не би следвало да означава, че ще бъде вписана в регистрите завинаги и моли директора на ОДМВР – К. да издаде заповед за снемането ѝ, както и заличаване на личните ѝ данни в Интегрираната регионална полицейска система. Към искането са приложени протокол от 16.11.2006г. по нохд № 893/2006г. на Кюстендилския окръжен съд; свидетелство за съдимост, издадено от СРС; удостоверение за раждане на детето ѝ и трудов договор.

Във връзка с искането в ОДМВР – К. е извършена проверка. С писмо рег. № 277р-5930/31.05.2023г. по описа на ОДМВР – К. е изискано от РУ Д. да се извърши справка в регистър обр.1. за завеждане на ЗМ № 621/29.10.2005 и ЗМ № 631/02.11.2005г.

Към получения отговор писмо № 348р-12899/07.06.2023г. по описа на РУ - Д. е получено копие от регистър обр.1 за завеждане на заявителски материал, от която е видно, че ЗМ № 631/02.11.2005г. е приобщен към ЗМ № 621/29.10.2005г., като материалите са изпратени на ОП К. с мнение за съд.

От ОДМВР К. с писмо рег. № 277000-7892/31.05.2023г. е изискано и от ОС Кюстендил е представено Споразумение № 54/16.11.2006г. по нохд № 893/2006г. за извършено престъпление по чл. 354а, ал.1 от НК.

При проверката е установено, че в “Картотека полицейска регистрация” – ГДНП Д. И. Б. има извършена полицейска регистрация в РУ – Д. под № 6011/30.10.2005г. за деяние по чл. 354 от НК и е обвързана със ЗМ № 621/29.10.2005г. по описа на РУ – Д..

В предложението рег. № 277р-6717 от 16.06.2023г. (л.10 и сл.) до директора на ГДНП-МВР въз основа на установените факти е направен извод, че не са налице основания по чл. 68, ал.6 ЗМВР за снемане на полицейската регистрация и на основание чл. 19, ал.4, т.2 от Наредбата за извършване и снемане на полицейска регистрация, приета с ПМС № 336 от 24.10.2014г. (Наредбата), е предложено да се издаде заповед за отказ за снемане на полицейска регистрация № 6011/30.10.2005г. на

РУ – Д., извършена на Д. И. Б. поради липса на основание по чл.68, ал.6 от ЗМВР. Със Заповед № 3286з-2457/11.07.2023г., издадена от директора на Главна дирекция „Национална полиция“ при МВР, на основание чл. 21, ал.1 от Наредбата за реда за извършване и снемане на полицейска регистрация, е отказано снемането на полицейска регистрация № 6011 от 30.10.2005г., извършена в РУ Д. – ОДМВР К. на Д. И. Б..

Препис от заповедта е връчен на жалбоподателката на 17.08.2023г. (л.73). Жалбата до съда е подадена чрез административния орган на 29.08.2023г.

По делото от ответника е представена административната преписка по издаване на заповедта.

По искане на жалбоподателката като свидетел е разпитан С. М. П., баща на детето й. Според показанията му, след осъждането с Д. И. Б. са се променили изцяло, не са спирали да работят, животът им тръгнал в друга посока, но това петно си седи и им пречи, въпреки че са реабилитирани и в свидетелството за съдимост пише “неосъждан”. При проверки, след установяване на регистрацията, поведението на проверяващите се променя.

Фактичката обстановка се установява по безспорен начин от приобщените писмени доказателства по делото. Въз основа на тази фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в законоустановения срок, срещу подлежащ на обжалване административен акт и от лице с правен интерес – адресат на акта, поради което е допустима. Разгледана по същество съдът намира следното:

Съгласно чл. 68, ал.7 от ЗМВР редът за извършване и снемане на полицейската регистрация се определя с наредба на Министерския съвет. Съответно в чл. 21, ал. 1 от Наредба за реда за извършване и снемане на полицейска регистрация (Наредбата) е предвидено, че полицейската регистрация се сема или снемането й се отказва с писмена заповед на министъра на вътрешните работи или оправомощени от него длъжностни лица. По делото е представена Заповед № 8121з-267/10.03.2015 г. (л.50) на министъра на вътрешните работи, с която е делегирал на директора и заместник - директорите на Главна дирекция "Национална полиция" правомощието да издават заповеди за снемане или отказ от снемане на полицейска регистрация. Видно от удостоверение от 19.02.2024г. от началник-отдел “Човешки ресурси”, ГДНП, МВР (л.109), към датата на издаване на обжалвания отказ издателят на акта е заемал длъжността директор на ГДНП. Следователно, обжалваната заповед е издадена от компетентен орган.

Заповедта е издадена в изискуемата писмена форма.

Производството е иницирано по писмено искане на регистрираното лице съобразно чл. 68, ал. 6 от ЗМВР и чл. 18, ал. 1 от Наредбата.

Извършена е проверка, въз основа на която е изготвено мотивирано предложение за отказ с приложени документ от проверката, съгласно чл. 19, ал.4 от Наредбата. При проверката са изискани и документи от съда, прокуратурата, както и справка за съдимост на регистрирания, съгласно чл. 19, ал.6 от Наредбата. Мотивираното предложение и комплектът документи са изпратени в ГДНП, съгласно чл.19, ал.7 от Наредбата.

В чл. 68, ал.1 от ЗМВР е предвидено, че полицейските органи извършват полицейска регистрация на лица, които са привлечени като обвиняеми за извършено умишлено престъпление от общ характер. Органите на досъдебното производство са длъжни да

предприемат необходимите мерки за извършване на регистрацията от полицейските органи.

В ал. 6 на чл. 68 ЗМВР са изброени случаите, в които полицейската регистрация се сменя въз основа на писмена заповед на администратора на лични данни или на оправомощени от него длъжностни лица служебно или след писмено мотивирано искане на регистрирания, когато: 1. регистрацията е извършена в нарушение на закона; 2. наказателното производство е прекратено с изключение на случаите по чл. 24, ал. 3 от Наказателно-процесуалния кодекс; 3. наказателното производство е приключило с влязла в сила оправдателна присъда; 4. лицето е освободено от наказателна отговорност и му е наложено административно наказание; 5. лицето е починало, като в този случай искането може да бъде направено от неговите наследници.

В настоящия случай не е спорно, че жалбоподателката не попада в нито една от изброените хипотези. От събраните по делото доказателства се установява, че Д. И. Б. е реабилитирана. Съгласно чл. 85, ал. 1 от НК, реабилитацията заличава осъждането и отменя за бъдеще последиците, които законите свързват със самото осъждане, освен ако в някое отношение със закон е установено противното. Целта на реабилитацията, като институт на наказателното право и на полицейската регистрация, като правен институт на административното право, са различни, поради което настъпването на реабилитация не е основание само по себе си за снемане на полицейска регистрация по реда на ЗМВР. Това е така, защото полицейската регистрация е последица не от осъждането на лицето с влязъл в сила съдебен акт, а от факта на извършване на деянието, явяващо се умишлено престъпление от общ характер, за което лицето е привлечено като обвиняемо. Независимо от това дали е налице реабилитация по право, съдебна реабилитация или т. нар. "абсолютна реабилитация" по смисъла на чл. 88а от НК, то такова основание за снемане на полицейска регистрация не е предвидено в закона.

Независимо от това в случая заповедта е немотивирана и постановена при допуснато съществено нарушение на административно производствените правила.

Полицейската регистрация е вид обработване на лични данни на лицата, която се осъществява при условията на ЗМВР и без тяхното съгласие. Полицейската регистрация помага на полицейските органи да извършват дейностите, посочени в чл. 67 от ЗМВР, като данните от нея съобразно чл. 27 от ЗМВР, могат да се използват само за защита на националната сигурност, противодействие на престъпността и опазване на обществения ред. Правото на Европейския съюз също не изключва възможността за обработване на лични данни в хипотезите касаещи противодействие на престъпността и опазване на обществения ред. Както е посочено в тълкуването, дадено в Решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) по дело С-118/22, в Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (Директивата), изрично се предвижда, че директивата не възпрепятства държавите членки да определят операции по обработване и процедури за обработване в национални правила за наказателно правните процедури във връзка с обработването на лични данни от съдилища и други

съдебни органи, по-специално по отношение на лични данни, съдържащи се в съдебно решение или документация, свързани с наказателни производства, както и че за целите на предотвратяването, разследването и наказателното преследване на престъпленията компетентните органи имат нужда да обработват лични данни, събрани в контекста на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на конкретни престъпления, извън този контекст, за да достигнат до разбиране на престъпните действия и да установят връзки между различни разкрити престъпления (съображение 27). Същевременно съображение 26 на директивата изисква гаранции, че събраните данни не надхвърлят необходимото и се съхраняват за период не по-дълъг от необходимото за целите, за които се обработват и определя, че администраторът следва да определи срокове за тяхното изтриване или периодичен преглед. Чл. 4, §1, б. "в" от Директивата задължава държавите членки да гарантират, че личните данни са: подходящи, относими и не надхвърлят необходимото във връзка с целите, за които данните се обработват. По силата на чл. 4, §1, б. "д" от Директивата, държавите членки трябва да гарантират, че тези данни са съхранявани във вид, който позволява идентифицирането на субектите на данните за период, не по-дълъг от необходимите за целта, за която се обработват. Във връзка с това чл. 5 от Директивата задължава държавите членки да предвидят подходящи срокове за изтриване на лични данни или за периодична проверка на необходимостта от съхранението им, както и процедурни мерки за гарантиране спазването на тези срокове. Макар Директивата да оставя на държавите членки сами да определят подходящите срокове, то съобразно чл. 52, §1 от Хартата във всички случаи изисква те да позволяват, според случая изтриването на съответните данни, когато тяхното съхранение вече не е необходимо с оглед на целите, дали основание за обработването им. Наред с това чл. 10 от директивата уреждащ обработването на специални видове данни, в частност биометрични и генетични данни установява изискване обработването на чувствителни данни да бъде разрешено само когато това е абсолютно необходимо. Съответно чл. 16, §2 от посочената директива установява право на изтриване на личните данни, когато обработването нарушава разпоредбите, приет съгласно чл. 4, 8 и 10 от тази директива, или когато тези данни трябва да бъдат изтрети с цел спазване на това задължение, което се прилага спрямо администратора. От чл. 16, §2 следва че това право на изтриване може да се упражни по-конкретно когато разглежданото съхранение на лични данни вече не е необходимо с оглед на целите на обработването им или се осъществява в разрез с разпоредбите на националното право за привеждане в действие на чл. 4, §1, б. "в" и "д" от директивата, както и на евентуално чл. 10, или когато изтриването се налага за да се спази срокът, определен за тази цел от националното право на основание чл. 5 от същата директива. Наред с това според чл. 16, §3 от директивата националното право трябва да предвижда, че администраторът ограничава обработването на тези данни, вместо да ги изтрие, когато видно от б. "а" от тази разпоредба, точността на личните данни се оспорва от субекта на данните и тяхната точност или неточност не може да бъде проверена и когато личните данни трябва да бъдат запазени за доказателствени цели. В Решение на СЕС от 30.01.2024 г. по дело C-118/2022 г. е възприето, че чл. 4, §1, б. "в" и "д" от Директива (ЕС) 2016/680 на Европейският парламент и на съвета от 27.04.2016 г. трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национално законодателство, което за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъплението или изпълнението на наказания

предвижда съхранение от полицейските органи на лични данни, и по - конкретно на биометрични и генетични данни за лица, осъдени с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер, и то до смъртта на субекта на данни, вкл. когато той е реабилитиран, без да задължава администратора периодично да проверява дали това съхранение все още е необходимо, и без да признава правото на субекта на данни на изтриване на горепосочените данни, щом съхранението им вече не е необходимо за целите, за които те са били обработвани, или евентуално правото на ограничаване на тяхното обработване.

В т.60 от мотивите на решението СЕС сочи, че не за всички лица, осъдени с влязла в сила присъда за престъпление, попадащо в обхвата на определението "престъпление от общ характер", рискът да са замесени в други престъпления е еднакъв, което да обосновава определянето на еднакъв срок за съхранение на засягащите ги данни. Ето защо в някои случаи, с оглед на фактори като естеството и тежестта на престъплението или липсата на рецидив, рискът който представлява съответното лице, не дава непременно основание за запазването до смъртта му на неговите данни в предвидения за целта национален полицейски регистър. В такива случаи вече не съществува необходимата връзка между съхраняваните данни и преследваната цел. Поради това съхранението им не съответства на принципа за свеждане на данните до минимум предвиден в чл. 4, §1, б. "в" от Директива 2016/680 и е за период по дълъг от необходимия за целите, за които тези данни се обработват, което е в разрез с чл. 4, §1, б. "д" от тази директива. В т. 61 е пояснено, че реабилитация на такова лице, в резултат на която осъждането му е изтрито от регистъра за съдимост, сама по себе си не води до отпадане на необходимостта за от съхранение на данните му в полицейския регистър, тъй като последното има цели, различни от тези на списъка на миналите му осъждания в регистъра за съдимост. Когато обаче, съгласно приложимите разпоредби на националното наказателно право, за да настъпи реабилитация трябва през определен период след изтърпяване на наказанието да не е извършено ново умишлено престъпление от общ характер, тя може да е индиция, че субектът на данните представлява по-малък риск от гледна точка на целите за противодействие на престъпността или опазване на обществения ред и следователно обстоятелство, което може да доведе до скъсяване на необходимия период за такова съхранение. В т. 62 е посочено, че принципът на пропорционалност, закрепен в член 52, параграф 1 от Хартата, предполага по-конкретно да се съпоставят важността на преследваната цел и тежестта на ограничението за упражняването на съответните основни права.

Цитираната европейска нормативна уредба, имаща приоритет пред националното законодателство и даденото разрешение с цитираното решение на СЕС, съотнесени към настоящия казус, водят на извода че

обработването на лични данни, в случаите, свързани с противодействие на престъпността и опазване на обществения ред и конкретно по повод извършена в тази връзка полицейска регистрация, е допустимо, само ако администраторът периодично проверява дали съхранението е необходимо за целите, за които те са били обработвани, като същият следва във всеки конкретен случай по искане на заинтересовано лице да осъществява тази проверка, като съобрази характера и тежестта на престъплението, за което лицето е осъдено, реабилитирано ли е същото - при коя хипотеза - по право, съдебна или абсолютна реабилитация, дали в срока от извършване на престъплението до настъпилата реабилитация лицето е извършило друго престъпление и дали то е от общ характер, както и данните за личността на лицето, респ. риска който то представлява. Едва след като извърши тази преценка, органът може да даде отговор на въпроса необходимо ли е обработката на лични данни да продължи да бъде осъществявана или следва полицейската регистрация на лицето да бъде снета, респ. ограничена.

В чл. 68 от ЗМВР не е проведено разграничение между това за каква цел по чл. 27 от ЗМВР се извършва полицейската регистрация, т.е. обработването на лични данни във всеки случаи обхваща и трите цели. Наред с това, нито в обжалвания отказ, нито в останалите документи по преписката, съставени във връзка с неговото издаване, е посочено, че обработването на личните данни на жалбоподателката касае само защита на националната сигурност, поради което в случая приложение следва да намери тълкуването, направено в Решението на СЕС по дело С-118/22.

В ЗМВР е предвидено съхранение на данни за лицата, осъдени с влязла в сила присъда до тяхната смърт, а част от обработваните за целите на полицейската регистрация данни са биометрични и генетични (чл. 6, ал. 1, т. 4 и т. 5 от понастоящем действащата наредба и чл. 6, ал. 1, т. 4 и т. 5 от Наредба № Из-701 от 17.03.2011 г. за реда за извършване на полицейска регистрация - действала към датата на извършване на полицейската регистрация на жалбоподателката).

В оспорения акт не е извършен необходимият съгласно Решение от 30.01.2024 г. по дело С-118 на СЕС анализ, по отношение личността на жалбоподателката, осъщественото от нея престъпно деяние, за което е била осъдена и реабилитирана, за целите на националната сигурност ли са съхранявани и обработвани данните или за целите на противодействие на престъпността и опазване на обществения ред, от какъв вид е настъпилата реабилитация, налице ли са други данни за извършени от жалбоподателката престъпления и противообществени прояви, какъв период е изминал от извършване на деянието, за което е осъдена, съответно и от изтърпяване на наказанието за същото, до

датата на подаване на искането за заличаване на полицейската регистрация, а оттук и предвид общия и бланкетен характер на предвидения в закона срок за обработване и съхранение на личните данни във връзка с полицейската регистрация, липсата на законоустановено правомощие за органа служебно периодично да извършва проверка дали съхранението е необходимо, то не става ясно дали съхранението на личните данни на оспорващата, свързани с извършената ѝ полицейска регистрация, все още е необходимо за целите за които те са обработвани или то понастоящем се осъществява в нарушение на чл. 4, ар.1, б. "в" и "д" от Директива 2016/680. Административният орган следва да прецени дали е налице необходимост от продължаване съхраняването на личните данни на Д. И. Б. и дали това съхраняване все още е необходимо за целите, за които личните данни са били обработвани, вкл. във връзка със защита на националната сигурност, противодействие на престъпността и опазване на обществения ред и да направи преценка дали реабилитацията ѝ и съответно липсата на данни за извършено ново престъпление от общ характер, в периода след изтърпяване на наказанието, представлява по-малък риск от гледна точка на целите за противодействие на престъпността или опазване на обществения ред. В този смисъл е и актуалната практика на ВАС, обективирана в Решение № 4927 от 18.04.2029г., по адм.д. № 2814/2022г. на V о. и Решение № 4913 от 18.04.2029г., по адм.д. № 565/2022г. на V о.

По изложените съображения, обжалваният отказ е немотивиран, респ. не отговаря на изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. Оспореният отказ е постановен и в нарушение на нормата на чл. 35 от АПК, като в случая индивидуалният административен акт е издаден без да са изяснени фактите и обстоятелствата от значение за случая.

Предвид изложеното обжалваната заповед следва да бъде отменена, а преписката върната на административния орган за ново произнасяне по подаденото от Д. И. Б. искане рег. № 277000-7498/23.05.2023г. по описа на ОДМВР – К.. При произнасянето си органът следва да събере всички относими към случая доказателства, след което да извърши пълен и всеотраслен анализ на фактите в съответствие с тълкуването на закона, дадено в настоящето решение.

С оглед изхода на спора и своевременно направеното искане, на жалбоподателя следва да се присъдят сторените по делото разноски, на основание чл.143, ал.1 от АПК, съгласно представения списък и доказателствата за извършването им – 10 лв. държавна такса и 1200 лв. заплатено адвокатско възнаграждение

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, 65-и състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № 3286з-2457/11.07.2023г., издадена от директора на Главна дирекция „Национална полиция“ при Министерството на вътрешните работи

ВРЪЩА делото като преписка на директора на Главна дирекция „Национална полиция“ при Министерството на вътрешните работи за ново произнасяне по искане рег. № 277000-7498/23.05.2023г. по описа на ОДМВР – К., подаден от Д. И. Б., при спазване дадените в мотивите на решението указания по тълкуване и прилагане на закона.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Национална полиция“ при Министерството на вътрешните работи да заплати на Д. И. Б. от [населено място] разноси по делото в размер на 1210 (хиляда двеста и десет) лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е постановено.

Съдия: